

אֵינּוֹן בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְזָכָאִין אֵינּוֹן בְּעֲלָמָא דְאַתִּי אֲשֵׁרִיהֶם עִם

ישראל הקדוש, שקונם שמח בהם, אשריהם בעולם הזה, ואשריהם בעולם הבא.

מצוה לתת שכר שכיר בזמנו

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו'. (דברים כד) פֶּתַח רֵעִיא מְהִימָנָא
וְאָמַר, פְּקוּדָא בְּתָר דָּא, לְתַת שְׂכָר שְׂכִיר

בְּזִמְנֵו [רצז] פתח הרע"מ ואמר שהמצווה שיש אח"כ הוא לתת שכר שכיר בזמנו.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבֵּא עָלֶיךָ
הַשְּׁמֶשׁ כִּי זֶהוּ מִש"כ בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו'. מְאִירֵי מְתִיבְתָּאן עֲלָאֵי
וְתַתָּאֵי, שְׁמַעוּ. מְטַטְרוֹן אִיהוּ שְׂכָר שְׂכִיר, מִח"י עֲלָמִין

ואמר הרע"מ לכל ראשי הישיבות העליונים והתחתונים שמעו את דברי, כי הנה מטטרו"ן

הוא סוד השכר בכדי לשלם לשכיר היסוד הנקרא חי העולמים את תשלום המ"ן העולה

מתפילתם של ישראל שעי"כ נעשה הייחוד של היסוד במלכות בימות החול, כי הנה היסוד

הוא השכיר לישראל בכדי לזון ולפרנס את העולם בשפעו (רמ"ק), שְׁלִיחַ דִּילֵיהּ,

לְקַבְּלָא ח"י בְּרָכָאן דְּעֲלוֹתָא, בְּכָל יוֹמָא, תִּלְתַּת זְמַנִּין

ומטטרו"ן הוא שליח היסוד לקבל את המ"ן של ח"י ברכות התפילה שאומרים ישראל ג"פ

אור הרשב"י

כי סוד ההתעוררות הוא בסדו היכולות עולם
מטטרו"ן, שבימי החול הייחוד נעשה מצדו,
כמש"כ בתיקונים, נמצא כי שכר השכיר הוא
מטטרו"ן עצמו, והוא עצמו שליח מן היסוד
לקבל תפילות ישראל ולהעלותם אליו.

[רצז] ובכדי להבין את המאמר הבא נעתיק
את מש"כ הרמ"ק שסוד המאמר הוא שהיסוד
הוא שכיר לנו לזון ולפרנס אותנו בשפעו,
ותשלום שכרו הוא סוד התעוררות העולה ע"י
תפילות ישראל לייחד את המלכות עמו, ונודע

הלימוד היומני

בכל יום. וּבְגִין דָּא, בְּיוֹמוֹ תַתְּנָן שְׁכָרוֹ, דָּא צְלוֹתָא
 דְּשַׁחְרִית ומשום כך נאמר 'ביומו תתן שכרו', דהיינו שהוא סוד תפילת שחרית
 שנאמרת בתחילת היום. וְלֹא תָבֵא עָלֵינוּ הַשֶּׁמֶשׁ, דָּא צְלוֹתָא
 דְּמִנְחָה, דְּאֵי עֵבֶר יוֹמוֹ, בְּטַל קָרְבָּנוֹ וכן נאמר 'ולא תבא עליו
 השמש' שהוא סוד תפילת מנחה הנאמרת עם הערב שמש, והזהיר הכתוב להתפלל אותה
 בזמנה, כי אם עבר יומו ולא התפלל במזיד בטל קרבנו ושוב אינו יכול להשלימו והוא מעוות
 שאינו יכול לתקון[ורצה]. פִּי עֲנִי הוּא (דְּצִדִיק) וְדָאֵי, עֲנִי הוּא
 בְּגִלוֹתָא, לִית לִיהּ מְדִילִיהּ, אֶלָּא מֵאֵי דִּיהֲבִינָן לִיהּ
 בְּצְלוֹתָא ומש"כ 'כי עני הוא' הוא סוד היסוד שודאי הוא בבחינת עני בגלות, מאחר
 שאין לו אז שפע משלו אלא רק המ"ן שנותנים לו ישראל בתפילתם בכדי לעורר את ייחודו
 במלכות ועי"כ הוא מקבל שפע מלמעלה לצורך כל הנמצאים, בְּגִין דָּא צְלוֹתָא
 תְּפִלָּה דִּילִיהּ, (תהלים קב) תְּפִלָּה לְעֲנִי כִי יַעֲטוּף, בְּעֲטִיפַת
 צִיצִית, תְּפִלָּה דִּיד אִיהִי ומשום כך תפילתם של ישראל היא התפילה שלו,
 כי בזה עולה אליו המ"ן ויש בכוחו להתפלל למעלה בכדי שישפיעו לו את השפע, והוא סוד
 תפילה לעני' דהיינו שהוא סוד תפילת היסוד הנקרא עני, ומש"כ 'כי יעטוף' הוא בעטיפת
 ציצית שבזה היסוד מתעטף ונקשר במלכות הנקראת ציצית, שהיא סוד תש"י שלון[רצו].

אור הרשב"י

[רצה] כדאיתא בברכות דף כו עמוד א' אמר רב אשי: דיקא נמי דקתני בטל ולא
 תפלה במקום קרבן היא, וכיון דעבר יומו קתני טעה - שמע מינה.
 בטל קרבנו. וכו' אמר רבי יצחק אמר רבי [רצו] עיין בשעה"כ דרוש ה' דתפילין.
 יוהנן: הכא במאי עסקינן - שבטל במזיד.

הלימוד היומני

סוד תפילת ערבית שאינה אלא רק לקשור את המלכות ביסוד בכדי שלא

ישלטו בה הקלי'

וְאֵלֶיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, דָּא תְּפִלַּת עֶרְבִית, דְּאֵי הֵי אַמּוּרִים וּפְדָרִים, שִׁירֵי דְקַרְבָּנֵי דְיוֹמָא ומש"כ

וְאֵלֶיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, הוּא סוּד תְּפִלַּת עֶרְבִית שְׁהִיא כְּנֶגֶד הַמַּלְכוּת נַפְשׁוֹ שֶׁל הַיְסוּד,

כִּי הֵנָּה סוּד עֶרְבִית הוּא כְּנֶגֶד הַאֲמוּרִים וְהַפְּדָרִים שֶׁל שִׁירֵי הַקְּרַבְנוֹת הַנִּשְׂרָפִים כֹּל הַלַּיְלָה

ע"ג הַמְּזוּבָּח, (רצז) שְׁמָא לֹו הַשִּׁירִים נִיתֵן חֶלֶק לְסַט"א בְּכַדִּי שְׁלֹא יִקְטֹרֵג וַיִּנְקֵן מִן הַמַּלְכוּת (יֵהל

אור). **וְאֵינֵנוּ כְּגוֹן פֶּרֶט הַכֶּרֶם, (וּיִקְרָא יט) וּפִאֵת שְׂדֵךְ,**

דְּעָלֵייהוּ אֶתְמַר, שִׁירֵי מִצְוָה מְעַכְבִּין אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת והם

כְּדוּגְמַת פֶּרֶט הַכֶּרֶם וּפִאֵת שְׂדֵךְ שֶׁהֵם שִׁירֵי הַשְּׂדֵה שֶׁנִּצְטוּוּיֵנוּ לְהַשְׂאִירָם לְעַנְיִים, שְׁבוּזָה נֹאמֵר

שִׁירֵי מִצְוָה מְעַכְבִּים אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת (רצח). **לְעַנִּי וְלִגְר תַּעֲזוּב אוֹתָם,**

דְּעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא בַר מֵאֶתְרֵיהּ, גֵּר אֶתְקָרִי וכן נֹאמֵר בְּהֵם

'לְעַנִּי לְגַר תַּעֲזוּב אוֹתָם', דְּהֵינֵנוּ שֶׁהַעֲנִי הוּא הַיְסוּד, וְהַגֵּר הוּא הַת"ת בְּגִלּוֹתוֹ, מֵאַחַר שְׁכֹאשֵׁר

הַעַמּוּד הַאֲמֻצְעִי ת"ת נִמְצָא בְּגִלּוֹתוֹ מֵחוּץ לְמִקְוֵמוֹ הוּא נִקְרָא גֵר, וְכֹל זֶה הוּא סוּד תְּפִלַּת

עֶרְבִית שְׁאִינְהָ אֵלֹא רַק לְקִשּׁוֹר אֶת הַמַּלְכוּת בִּיְסוּד בְּכַדִּי שְׁלֹא יִשְׁלְטוּ בָּהּ הַקְּלִי', וְאֵין בָּהּ

אור הרשב"י

[רצח] כְּדֹאִיתָא בְּכִרְכוּת דָּף כּו עֵמוּד ב' וּמִפְנֵי

רְבִי יוֹסֵי בַר אַבִּין, וְאִיתִימָא רְבִי יוֹסֵי בַר

זְבִילָא: זֹאת אוֹמֵרֶת שִׁירֵי מִצְוָה מְעַכְבִּין אֶת

הַפּוֹרְעָנוֹת. שֶׁהֵרִי תְּנוּפָה שִׁירֵי מִצְוָה הִיא,

וְעוֹצֵרֶת רוּחוֹת וּמַלְאִים רַעִים.

מה אמרו תפלת הערב אין לה קבע – שהרי

אברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב קרבים

והולכים כל הלילה.

ייחוד שלם בסוד שיירי מצוה ולא מצוה, והוא כסוד מצות פרט הכרם ופאת השדה שאינה כדי לייחד את המלכות למעלה, אלא רק בכדי לקשור אותה ביסוד ולהוריד אליה את הת"ת לשם, בסוד 'לעני ולגר תעזוב אותם' ובוזה לא שולטים בה הקלי' (רמ"ק). **וּבְגִין דָּא, אָנָּא דְדַרְגָּא דִּילִי עֵמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, קָרִינָא גְרָמָאֵי גַר בְּגִלּוּתָא קְדָמָאֵי** ואמר הרע"מ שמאחר שמדרגתי הוא העמוד האמצעי ת"ת, אז לכן אני קראתי את עצמי גר בעת הגלות הראשונה. **הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות ב) גַּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיהָ, דְּאִיהוּ בְּגִלּוּתָא רַבִּיעָא בְּגִינֵיהוּ** כי זהו מש"כ 'גר הייתי בארץ נכריה' אולם עיקר פסוק זה נאמר בעת הגלות הרביעית ששם אני גולה כגר להתלבש בתלמידי החכמים המצטערים בדוחק הגלות.

כאשר האדם נמצא מחוץ למקומו הוא נקרא גר

שְׂאִילוֹ לִיהּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, רַעֲיָא מְהִימְנָא, הָא פְּקוּדָא דָּא הָווּ מְקַיְיִמִין יִשְׂרָאֵל בְּאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל שאלו את הרע"מ חכמי המשנה, והרי מצוות לקט ושכחה היו מקיימים ישראל גם בעת יישובם בארץ ישראל שאז הם היו באדמתם ולא בגלות בסוד עני וגר, ואם כן מהו שכתוב 'לעני ולגר תעזוב אותם' (או לא). **אָמַר לוֹן, בְּגִין לְאַתְּעָרָא רַחֲמֵי, עַל אֱלִיִּין דְּמִתְרְכִי מֵאַתְרֵיהוּ** אמר להם הרע"מ, שסוד הגלות שהיה אז הוא בכדי לעורר רחמים על אותם שהתגרשו ממקומם, דהיינו שהם אותם אלו שיצאו אז לחו"ל להיות נכנעים תחת ממשלת שבעים שרים, שבזה הם נקראים גרים, והם אותם שהיו צריכים רחמים (הרמ"ז). **דְּבַר נֶשְׁכַּד אִיהוּ לְבַר מֵאַתְרֵיהָ,**